

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีภาษีอากรต่อคำสั่งของกรมสรรพากรเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การรายงาน การตรวจสอบและการรับรองบัญชี โดยการใช้แบบสอบถามจากผู้สอบบัญชีภาษีอากร 6 ภูมิภาค จำนวน 622 คน และมีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมาภายในระยะเวลาที่ผู้ศึกษากำหนดจำนวน 411 คน โดยแบ่งเป็นแต่ละภูมิภาคได้ดังนี้

ลำดับที่	ภูมิภาค	จำนวนผู้สอบบัญชี ภาษีอากรในประเทศ ไทยซึ่งมีสิทธิ์ลง ลายมือและเปิดเผย ที่ตั้งประกอบการ	จำนวนที่ส่ง แบบสอบถาม ตามแต่ละ ภูมิภาค	จำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม
1.	ภาคเหนือ	134	35	33
2.	ภาคกลาง	1,789	465	288
3.	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	128	33	31
4.	ภาคตะวันออก	100	27	27
5.	ภาคตะวันตก	27	27	14
6.	ภาคใต้	134	35	18
	รวม	2,312	622	411

จากแบบสอบถามสามารถรายงานผลการวิจัย “ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีภาษีอากรต่อคำสั่งของกรมสรรพากรเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การรายงาน การตรวจสอบและการรับรองบัญชี” ของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ตามหัวข้อในแบบสอบถาม และจำแนกย่อยตามกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มไว้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	118	28.7
หญิง	293	71.3
รวม	411	100

จากตารางที่ 1 พบว่าจำนวนผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 71.3 และเพศชายจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 28.7

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	243	59.1
ปริญญาโท	160	38.9
สูงกว่าปริญญาโท	7	1.7
อื่นๆ	1	0.2
รวม	411	100

จากตารางที่ 2 พบว่าจำนวนผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 รองลงมาสำเร็จปริญญาโท จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 สูงกว่าปริญญาโท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานที่ตั้งสำนักงาน

สถานที่ตั้งสำนักงาน	จำนวน	ร้อยละ
ภาคกลาง	288	70.1
ภาคเหนือ	33	8.0
ภาคใต้	18	4.4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	31	7.5
ภาคตะวันออก	27	6.6
ภาคตะวันตก	14	3.4
รวม	411	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่าจำนวนผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานที่ตั้งสำนักงานอยู่ในภาคกลาง จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 70.1 รองลงมาได้แก่ภาคเหนือ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ภาคตะวันออก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 ภาคใต้จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 และภาคตะวันตก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทวิชาชีพ

ลักษณะ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้สอบบัญชีภาษีอากร	335	81.5
ผู้สอบบัญชีภาษีอากรและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	76	18.5
รวม	411	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่าจำนวนผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำนวน 335 คน คิดเป็นร้อยละ 81.5 และเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรด้วย จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทการปฏิบัติงาน

ประเภทการปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
เต็มเวลา (ตั้งแต่ 5 ชม./วัน ขึ้นไป)	81	19.7
บางเวลา(1-4 ชม./วัน)	157	38.2
ไม่ได้ปฏิบัติงาน	136	33.1
อื่นๆ	35	8.5
รวม	409	95.5

หมายเหตุ มีผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้แสดงความเห็นไว้จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

จากตารางที่ 5 พบว่ามีผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามได้ปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชี จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 57.9 จำแนกเป็นปฏิบัติงานบางเวลา (1-4 ชม./วัน) จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ปฏิบัติงานเต็มเวลา (ตั้งแต่ 5 ชม./วันขึ้นไป) จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด สำหรับจำนวนผู้ที่ไม่ได้ปฏิบัติงานและอื่น ๆ รวม 171 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนผู้ช่วยตรวจสอบและรับรองบัญชีของท่าน

จำนวนผู้ช่วยตรวจสอบและรับรองบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
1-3 คน	107	26.0
4-6 คน	19	4.6
7-9 คน	8	1.9
10 คนขึ้นไป	9	2.2
ไม่มีผู้ช่วย	247	60.1
รวม	390	94.8

หมายเหตุ มีผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้แสดงความเห็นไว้จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.10

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีผู้ช่วยตรวจสอบและรับรองบัญชี จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 60.10 สำหรับผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีผู้ช่วยปฏิบัติงาน จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 39.90 นั้น จำแนกเป็นมีผู้ช่วยปฏิบัติงานตั้งแต่ 1-3 คน จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีผู้ช่วยปฏิบัติงานตั้งแต่ 4 - 6 คน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.60 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีผู้ช่วยปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

และมีผู้ช่วยปฏิบัติงานตั้งแต่ 7 - 9 คน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 1.90 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ประสบการณ์การทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	จำนวน	ร้อยละ
1-2 ปี	105	25.5
3 -4 ปี	67	16.3
5-6 ปี	75	18.2
7 ปีขึ้นไป	43	10.5
ไม่ได้ปฏิบัติงาน	108	26.3
รวม	398	96.8

หมายเหตุ มีผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้แสดงความเห็นไว้จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ปฏิบัติงานตรวจสอบส่วนใหญ่มีประสบการณ์ตรวจสอบตั้งแต่ 1-2 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์ตรวจสอบตั้งแต่ 3-4 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์ตรวจสอบตั้งแต่ 5-6 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.20 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์ตรวจสอบตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนร้อยละของผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อปี

รายได้เฉลี่ยต่อปี	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 300,000 บาท	264	64.2
300,001 – 600,000 บาท	32	7.8
600,001 – 900,000 บาท	9	2.2
มากกว่า 900,000 บาท	5	1.2
รวม	310	75.4

หมายเหตุ มีผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้แสดงความเห็นไว้จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 24.6

จากตารางที่ 8 พบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 300,000 บาทต่อปี จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 64.20 มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 300,001 – 600,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80 มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 600,001 – 900,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 900,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20

ตอนที่ 2 ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยของความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	ระดับความเข้าใจ							ค่าเฉลี่ย
	ร้อยละ	ไม่แสดง ความเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
1. ท่านปฏิบัติตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.122/2545	ร้อยละ	2.6	0.3	1.8	26.2	52.5	16.6	3.76 มาก
2. ท่านทราบเกี่ยวกับการแจ้งจำนวนและรายชื่อห้างหุ้นส่วนที่จะลงนามตรวจสอบและรับรองบัญชีภายใน 30 มิถุนายนของทุกปีหรือไม่	ร้อยละ	0.8	0.8	3.9	15.3	38.4	40.8	4.12 มาก
3. ในการตรวจสอบและรับรองบัญชี ท่านได้ปรับปรุงกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีอากรหรือไม่	ร้อยละ	4.4	0.3	1.3	7.8	39.5	46.8	4.18 มาก
4. ท่านทราบเกี่ยวกับกับการที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องปีละ 12 ชม.หรือไม่	ร้อยละ	1.0	0.3	0.0	3.6	27.0	68.1	4.59 มากที่สุด
5. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีภาษีอากรมากน้อยเพียงใด	ร้อยละ	0.8	0.0	0.3	13.8	50.4	34.8	4.17 มาก
6. เกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ท่านให้ความสำคัญประเด็นต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด								
6.1 ความเป็นอิสระ เทียบธรรมเนียม ความซื่อสัตย์สุจริต	ร้อยละ	1.8	0.0	0.8	6.5	48.1	42.9	4.28 มากที่สุด
6.2 ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	ร้อยละ	1.0	0.0	0.5	7.5	46.5	44.4	4.32 มากที่สุด
6.3 จรรยาบรรณต่อผู้เสียภาษี	ร้อยละ	2.1	0.0	0.3	7.8	51.7	38.2	4.22 มาก
6.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ	ร้อยละ	2.6	0.0	0.3	9.1	53.5	34.5	4.15 มาก
7. ขนาดและความซับซ้อนของกิจการมีผลต่อการกำหนดค่าตอบแทนมากน้อยเพียงใด	ร้อยละ	4.7	0.3	2.3	21.0	49.9	21.8	3.77 มาก

แบบสอบถาม จำนวน 385 ชุด

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ดังนี้

1) การปฏิบัติตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.122/2545 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 52.5 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 อยู่ในระดับมาก

2) การแจ้งจำนวนและรายชื่อห้างหุ้นส่วนที่จะลงนามตรวจสอบและรับรองบัญชีภายใน 30 มิถุนายนของทุกปี ผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.8 และระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 38.4 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 อยู่ในระดับมาก

3) ในการตรวจสอบและรับรองบัญชี ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ได้ปรับปรุงกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีอากร นั้น ผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.8 และระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 39.5 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 อยู่ในระดับมาก

4) การที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องปีละ 12 ชม. ผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 อยู่ในระดับมากที่สุด

5) มีความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50.4 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 อยู่ในระดับมาก

6) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรให้ความสำคัญเกี่ยวกับจรรยาบรรณในประเด็นดังต่อไปนี้

(1) ความเป็นอิสระ เทียบธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 48.1 และระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.9 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 อยู่ในระดับมากที่สุด

(2) ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.5 และระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.4 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับมากที่สุด

(3) จรรยาบรรณต่อผู้เสียภาษี ผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 51.7 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 อยู่ในระดับมาก

(4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.5 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 อยู่ในระดับมาก

7) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรให้ความสำคัญเกี่ยวกับขนาดและความซับซ้อนของกิจการมีผลต่อการกำหนดค่าตอบแทน ผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 49.9 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ความเข้าใจที่มีต่องานสอบบัญชี

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความเข้าใจในการจัดทำแนวการสอบบัญชี ความเข้าใจในการจัดทำกระดาษทำการ ความเข้าใจในการทดสอบรายการทางบัญชีและภาษีอากร ความเข้าใจในการจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ความเข้าใจในการขอเขียนยืนยันการออกใบกำกับภาษีซื้อ ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ความเข้าใจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชี	จำนวน ร้อยละ	ระดับความเข้าใจ						ค่าเฉลี่ย
		ไม่แสดง ความเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
1. ความเข้าใจในการจัดทำแนวการสอบบัญชี								
1.1 ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับธุรกิจ ของกิจการที่ท่านตรวจสอบ	ร้อยละ	4.2	0.0	0.5	26.0	57.1	12.2	3.69 มาก
1.2 ท่านสามารถระบุปัจจัยเสี่ยงของกิจการที่ ท่านตรวจสอบ	ร้อยละ	4.9	0.3	3.9	38.4	47.0	5.5	3.39 ปานกลาง
1.3 ท่านได้ใช้ประสบการณ์จากการปฏิบัติงาน ตรวจสอบและรับรองบัญชีกิจการในปีก่อน (กรณีที่ได้ปฏิบัติงานให้กับกิจการ) หรือจากการ ปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีกิจการอื่น ที่ประกอบธุรกิจประเภทเดียวกัน มาใช้ในการ พิจารณาจัดทำแนวทางการสอบบัญชี	ร้อยละ	4.4	0.5	3.1	20.0	57.4	14.5	3.69 มาก
1.4 ท่านได้ประเมินระบบการควบคุมภายใน ของกิจการที่ท่านตรวจสอบ	ร้อยละ	3.9	1.6	12.2	43.9	32.2	6.2	3.18 ปานกลาง
1.5 ท่านเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจของกิจการว่า จะต้องเสียภาษีอากรประเภทใดบ้าง	ร้อยละ	3.9	0.0	1.3	19.0	58.7	17.1	3.80 มาก
1.6 ท่านทราบหรือไม่ว่าท่านต้องจัดทำแผนการ สอบบัญชีโดยรวม และแนวการสอบบัญชีแต่ละ กิจการที่ท่านตรวจสอบ	ร้อยละ	4.4	0.0	1.6	17.9	52.2	23.9	3.85 มาก

แบบสอบถาม จำนวน 385 ชุด

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความเข้าใจในการจัดทำแนวการสอบบัญชี ความเข้าใจในการจัดทำกระดาษทำการ ความเข้าใจในการทดสอบรายการทางบัญชีและภาษีอากร ความเข้าใจในการจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ความเข้าใจในการขอขึ้นยันการออกใบกำกับภาษีซื้อ ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (ต่อ)

ความเข้าใจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชี	จำนวน ร้อยละ	ระดับความเข้าใจ						ค่าเฉลี่ย
		ไม่แสดง ความเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
2. ความเข้าใจในการจัดทำกระดาษทำการ								
2.1 ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระดาษทำการของผู้สอบบัญชีภาษีอากรมากน้อยเพียงใด	ร้อยละ	2.9	0.3	2.6	34.0	49.1	11.2	3.60 มาก
2.2 “ ความแตกต่างของรูปแบบและเนื้อหาของกระดาษทำการขึ้นอยู่กับลักษณะและความซับซ้อนของกิจการ ระบบบัญชี ระบบการควบคุมภายใน ” ท่านมีความเชื่อเกี่ยวกับข้อความดังกล่าวมากน้อยเพียงใด	ร้อยละ	2.9	0.0	2.9	27.5	50.4	16.4	3.72 มาก
2.3 กระดาษทำการที่ท่านจัดทำขึ้นได้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของกิจการที่ท่านตรวจสอบมากน้อยเพียงใด	ร้อยละ	4.2	0.3	2.3	33.5	53.0	6.8	3.51 มาก
2.4 กระดาษทำการที่ท่านได้จัดทำขึ้นแสดงถึงการปฏิบัติงานของท่านมากน้อยเพียงใด	ร้อยละ	5.2	0.0	1.6	28.3	54.3	10.6	3.58 มาก
2.5 กระดาษทำการที่ท่านได้จัดทำขึ้นแสดงถึงข้อบกพร่องหรือสิ่งผิดปกติ การวินิจฉัยและข้อสรุปเกี่ยวกับข้อบกพร่องหรือสิ่งผิดปกติที่ตรวจพบ คำชี้แจงของผู้บริหารของกิจการในเรื่องดังกล่าว และข้อเสนอแนะที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ให้แก่กิจการ มากน้อยเพียงใด	ร้อยละ	4.7	0.3	4.2	36.4	46.2	8.3	3.44 มาก

แบบสอบถาม จำนวน 385 ชุด

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความเข้าใจในการจัดทำแนวการสอบบัญชี ความเข้าใจในการจัดทำกระดาษทำการ ความเข้าใจในการทดสอบรายการทางบัญชีและภาษีอากร ความเข้าใจในการจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ความเข้าใจในการขอขึ้นยันการออกใบกำกับภาษีชื่อ ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (ต่อ)

ความเข้าใจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชี	จำนวน ร้อยละ	ระดับความเข้าใจ						ค่าเฉลี่ย
		ไม่แสดง ความเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
3. ความเข้าใจในการทดสอบรายการทางบัญชีและภาษีอากร								
3.1 ในการตรวจสอบท่านได้ให้ความสำคัญในการเลือกตัวอย่างมากน้อยเพียงใด	ร้อยละ	3.9	0.0	2.3	27.5	53.5	12.7	3.65 มาก
3.2 ในการตรวจสอบท่านได้พิจารณาถึงความเพียงพอของหลักฐานมากน้อยเพียงใด	ร้อยละ	3.6	0.0	2.3	18.7	57.1	18.2	3.80 มาก
3.3 ในการตรวจสอบท่านได้พิจารณาถึงความน่าเชื่อถือของหลักฐานมากน้อยเพียงใด	ร้อยละ	3.9	0.0	1.8	16.1	57.1	21.0	3.86 มาก
3.4 ในกรณี que เลือกตัวอย่างแบบเจาะจงท่านให้ความสำคัญต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด								
3.4.1 รายการที่มีจำนวนเงินเป็นสาระสำคัญ	ร้อยละ	3.6	0.0	0.5	9.4	53.5	33.0	4.08 มาก
3.4.2 รายการที่มีความเสี่ยงสูงต่อการผิดพลาดหรือต่อการทุจริต	ร้อยละ	3.6	0.0	1.0	11.2	53.2	30.9	4.03 มาก
3.4.3 รายการที่มีลักษณะผิดปกติหรือที่น่าสงสัย	ร้อยละ	3.9	0.0	0.8	11.9	49.1	34.3	4.05 มาก
3.4.4 รายการที่ต้องการความมั่นใจสูงว่าถูกต้องและเป็นจริง	ร้อยละ	4.2	0.0	2.3	16.4	50.6	26.5	3.89 มาก

แบบสอบถาม จำนวน 385 ชุด

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความเข้าใจในการจัดทำแนวการสอบบัญชี ความเข้าใจในการจัดทำกระดาษทำการ ความเข้าใจในการทดสอบรายการทางบัญชีและภาษีอากร ความเข้าใจในการจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ความเข้าใจในการขอเขียนยันการออกใบกำกับภาษีชื่อของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (ต่อ)

ความเข้าใจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชี	จำนวน ร้อยละ	ระดับความเข้าใจ						ค่าเฉลี่ย
		ไม่แสดง ความเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
4. ความเข้าใจในการจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี								
4.1 ท่านทราบหรือไม่ว่าการรายงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรเป็นการรายงานถึงสิ่งที่ตรวจพบจากการตรวจสอบในการเลือกตัวอย่าง อย่างน้อยเพียงใด	ร้อยละ	3.4	0.3	0.5	9.6	48.6	37.7	4.13 มาก
4.2 ท่านทราบหรือไม่ว่ารูปแบบการรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีสำหรับห้าง หุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็กต้องตามที่อธิบดี กรมสรรพากรกำหนด	ร้อยละ	3.6	0.0	0.5	9.9	41.3	44.7	4.19 มาก
5. ความเข้าใจในการขอเขียนยันการออกใบกำกับภาษีชื่อ								
5.1 ท่านคิดว่าการขอเขียนยันการออกใบกำกับ ภาษีชื่อมีผลต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบและ รับรองบัญชีอย่างน้อยเพียงใด	ร้อยละ	3.1	2.3	6.0	26.8	44.4	17.4	3.59 มาก
5.2 ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับการขอเขียน ยันการออกใบกำกับภาษีอย่างน้อยเพียงใด	ร้อยละ	3.6	1.8	3.6	30.6	44.9	15.3	3.57 มาก
5.3 ท่านคิดว่าการขอเขียนยันการออกใบกำกับ ภาษีชื่อจำนวน 20 ลำดับ มีความเหมาะสมมาก น้อยเพียงใด	ร้อยละ	3.4	5.2	8.8	39.2	34.5	8.8	3.23 ปานกลาง
5.4 ท่านได้รับหนังสือตอบรับการเขียนยันการ ออกใบกำกับภาษีชื่ออย่างน้อยเพียงใด	ร้อยละ	6.0	13.8	22.9	37.1	16.4	3.9	2.56 น้อย

แบบสอบถาม จำนวน 385 ชุด

จากตารางที่ 10 พบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเข้าใจต่องานสอบบัญชี ดังนี้

1) ความเข้าใจในการจัดทำแนวการสอบบัญชี

(1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับธุรกิจของกิจการที่ตรวจสอบ ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 57.1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 อยู่ในระดับมาก

(2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถระบุปัจจัยเสี่ยงของกิจการที่ตรวจสอบ ส่วนใหญ่สามารถระบุปัจจัยเสี่ยงได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.0 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 38.4 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 อยู่ในระดับปานกลาง (ไม่แน่ใจ)

(3) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ใช้ประสบการณ์จากการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีกิจการในปีก่อน (กรณีที่ได้ปฏิบัติงานให้กับกิจการ) หรือจากการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีกิจการอื่นที่ประกอบธุรกิจประเภทเดียวกัน มาใช้ในการพิจารณาจัดทำแนวทางการสอบบัญชี ส่วนใหญ่ใช้ประสบการณ์ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 57.4 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 อยู่ในระดับมาก

(4) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ประเมินระบบการควบคุมภายในของกิจการที่ตรวจสอบ ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.9 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 อยู่ในระดับปานกลาง (ไม่แน่ใจ)

(5) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจของกิจการว่าจะต้องเสียภาษีอากรประเภทใดบ้าง ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 58.7 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 อยู่ในระดับมาก

(6) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรทราบหรือไม่ว่าต้องจัดทำแผนการสอบบัญชีโดยรวม และแนวการสอบบัญชีแต่ละกิจการที่ท่านตรวจสอบ ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 52.2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 อยู่ในระดับมาก

2) ความเข้าใจในการจัดทำกระดาษทำการ

(1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระดาษทำการของผู้สอบบัญชีภาษีอากรมากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 49.1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 อยู่ในระดับมาก

(2) “ ความแตกต่างของรูปแบบและเนื้อหาของกระดาษทำการขึ้นอยู่กับลักษณะและความซับซ้อนของกิจการ ระบบบัญชี ระบบการควบคุมภายใน ” ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเชื่อเกี่ยวกับข้อความดังกล่าวมากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50.4 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 อยู่ในระดับมาก

(3) กระจายทำการที่ผู้สอบบัญชีทำขึ้นได้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของกิจการที่ท่านตรวจสอบอย่างน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.0 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 อยู่ในระดับมาก

(4) กระจายทำการที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้จัดทำขึ้นแสดงถึงการปฏิบัติงานของท่านอย่างน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 54.3 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 อยู่ในระดับมาก

(5) กระจายทำการที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้จัดทำขึ้นแสดงถึงข้อบกพร่องหรือสิ่งผิดปกติ การวินิจฉัยและ ข้อเสนอเกี่ยวกับข้อบกพร่องหรือสิ่งผิดปกติที่ตรวจพบ คำชี้แจงของผู้บริหารของกิจการในเรื่องดังกล่าวและข้อเสนอแนะที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ให้แก่กิจการ มากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 อยู่ในระดับมาก

3) ความเข้าใจในการทดสอบรายการทางบัญชีและภาษีอากร

(1) ในการตรวจสอบผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ให้ความสำคัญในการเลือกตัวอย่างมากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.5 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 อยู่ในระดับมาก

(2) ในการตรวจสอบผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้พิจารณาถึงความเพียงพอของหลักฐานมากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 57.1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 อยู่ในระดับมาก

(3) ในการตรวจสอบผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้พิจารณาถึงความน่าเชื่อถือของหลักฐานมากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 57.1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 อยู่ในระดับมาก

(4) ในการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงผู้สอบบัญชีให้ความสำคัญ

(ก) รายการที่มีจำนวนเงินเป็นสาระสำคัญ ส่วนใหญ่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.5 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 อยู่ในระดับมาก

(ข) รายการที่มีความเสี่ยงสูงต่อการผิดพลาดหรือต่อการทุจริต ส่วนใหญ่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 อยู่ในระดับมาก

(ค) รายการที่มีลักษณะผิดปกติหรือที่น่าสงสัย ส่วนใหญ่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 49.1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 อยู่ในระดับมาก

(ง) รายการที่ต้องการความมั่นใจสูงว่าถูกต้องและเป็นจริง ส่วนใหญ่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50.6 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 อยู่ในระดับมาก

3) ความเข้าใจในการจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี

(1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรทราบหรือไม่ว่าการรายงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรเป็นการรายงานถึงสิ่งที่ตรวจพบจากการตรวจสอบในการเลือกตัวอย่างมากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่ผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 48.6 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 อยู่ในระดับมาก

(2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรทราบหรือไม่ว่ารูปแบบการรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีสำหรับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็กต้องตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ส่วนใหญ่ผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.7 และระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 41.3 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 อยู่ในระดับมาก

4) ความเข้าใจในการขอขึ้นชั้นการออกไปกำกับภาษีซื้อ

(1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรคิดว่าการขอขึ้นชั้นการออกไปกำกับภาษีซื้อมีผลต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีมากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่ผู้สอบบัญชีมีความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.4 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 อยู่ในระดับมาก

(2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการขอขึ้นชั้นการออกไปกำกับภาษีมากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่ผู้สอบบัญชีให้ความสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.9 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 อยู่ในระดับมาก

(3) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรคิดว่าการขอขึ้นชั้นการออกไปกำกับภาษีซื้อจำนวน 20 ลำดับ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่ผู้สอบบัญชีคิดว่าความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 39.2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 อยู่ในระดับปานกลาง (ไม่แน่ใจ)

(4) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้รับหนังสือตอบรับการขอขึ้นชั้นการออกไปกำกับภาษีซื้อ มากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่ผู้สอบบัญชีได้รับอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.1 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 22.9 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 อยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานของ
ผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากร
เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน ของผู้สอบบัญชี ภาษีอากร	จำนวน ร้อยละ	ระดับความเห็น						ค่าเฉลี่ย
		ไม่แสดง ความเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
1.ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการจัดทำแนวการสอบบัญชี								
1.1 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชี ภาษีอากรต้องประเมินระบบการควบคุมภายใน ของกิจการที่ตรวจสอบ	ร้อยละ	2.1	2.1	7.8	34.0	45.2	8.8	3.45 มาก
1.2 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชี ภาษีอากรต้องทำการประเมินความเสี่ยงและ กำหนดความมีสาระสำคัญ	ร้อยละ	2.1	1.3	5.2	33.2	47.5	10.6	3.55 มาก
1.3 ท่านเห็นด้วยในประเด็นที่ผู้สอบบัญชีภาษี อากรต้องศึกษาข้อมูลธุรกิจเพื่อกำหนดวิธีการ ตรวจสอบความถูกต้องที่เป็นสาระสำคัญด้าน ภาษีอากร	ร้อยละ	2.1	0.5	0.8	16.1	56.6	23.9	3.96 มาก
1.4 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่กำหนดให้การ จัดทำแนวการสอบบัญชีต้องพิจารณาในเรื่อง วัตถุประสงค์ ขอบเขตและจังหวะเวลาในการ ตรวจสอบ	ร้อยละ	2.1	1.0	2.1	25.7	52.7	16.4	3.75 มาก

แบบสอบถาม จำนวน 385 ชุด

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากร
เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (ต่อ)

ความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	จำนวน ร้อยละ	ระดับความเห็น						ค่าเฉลี่ย
		ไม่แสดง ความเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
2.ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการจัดทำกระดาษทำการ								
2.1 ท่านเห็นด้วยในประเด็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องจัดทำ กระดาษทำการ	ร้อยละ	2.1	0.0	0.5	16.4	50.9	30.1	4.04 มาก
2.2 กระดาษทำการควรแสดงให้เห็นว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากร ได้จัดทำแนวทางการสอบบัญชีอย่างระมัดระวังและ รอบคอบ และได้ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ช่วยผู้สอบ บัญชีภาษีอากร (ถ้ามี) โดยใกล้ชิด	ร้อยละ	2.1	0.3	0.5	18.2	55.1	23.9	3.96 มาก
2.3 กระดาษทำการต้องแสดงให้เห็นว่า ข้อมูลและตัวเลขใน งบการเงินที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรรับรองถูกต้องตรงตาม บันทึกและหลักฐานทางการบัญชีของกิจการที่ตรวจสอบ	ร้อยละ	2.1	0.0	0.0	13.0	56.1	28.8	4.08 มาก
2.4 กระดาษทำการต้องแสดงให้เห็นว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากร และผู้ช่วยผู้สอบบัญชีภาษีอากร ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตาม แนวทางการสอบบัญชีที่ได้กำหนด	ร้อยละ	1.0	0.0	0.3	17.7	60.3	20.8	3.98 มาก
2.5 กระดาษทำการต้องแสดงข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงาน ตรวจสอบและรับรองบัญชี โดยจะต้องแสดงถึงการทดสอบ ความถูกต้องของรายการบัญชี	ร้อยละ	1.3	0.0	0.3	14.3	63.1	21.0	4.01 มาก
2.6 กระดาษทำการต้องแสดงการปรับปรุงกำไรสุทธิ/ขาดทุน สุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิทางภาษี และการ ตรวจสอบรายการในแบบแจ้งข้อความตามแบบแสดงรายการ ภาษีเงินได้นิติบุคคล	ร้อยละ	1.3	0.0	0.8	11.4	51.7	34.8	4.17 มาก
2.7 กระดาษทำการต้องแสดงผลการตรวจสอบในแต่ละ เรื่อง รวมถึงข้อบกพร่องหรือสิ่งผิดปกติอันมีสาระสำคัญที่ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ตรวจพบ คำชี้แจงของผู้บริหารของ กิจการ ตลอดจนการแก้ไขข้อบกพร่องหรือสิ่งปกตินั้นว่าได้ ดำเนินการแล้วหรือไม่อย่างไร	ร้อยละ	1.3	0.0	0.8	14.5	58.2	25.2	4.04 มาก

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากร
เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (ต่อ)

ความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดี กรมสรรพากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	จำนวน ร้อยละ	ระดับความเห็น						ค่าเฉลี่ย
		ไม่แสดง ความเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการทดสอบรายการทางบัญชีและภาษีอากร								
3.1 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ ผู้สอบบัญชี ภาษีอากรต้องทำการทดสอบระบบบัญชีของ กิจการ เพื่อให้แน่ใจว่าการบันทึกบัญชีของ กิจการเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และนโยบายการบัญชีที่กิจการเลือกใช้เป็นไป ตามมาตรฐานการบัญชี”	ร้อยละ	1.0	0.8	3.4	24.7	53.0	17.1	3.79 มาก
3.2 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ ผู้สอบบัญชี ภาษีอากรต้องขอข้อมูลจากธนาคาร การขอ ยืนยันยอดลูกหนี้เจ้าหนี้ การขอยืนยันการออก ใบกำกับภาษี	ร้อยละ	1.0	0.8	4.4	21.0	47.8	24.9	3.89 มาก
3.3 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชี ภาษีอากรตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของ ใบกำกับภาษีที่กิจการออก	ร้อยละ	1.3	1.8	3.6	28.3	50.6	14.3	3.68 มาก
3.4 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชี ภาษีอากรตรวจสอบการปรับปรุงกำไรสุทธิ/ ขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิ/ขาดทุน สุทธิเพื่อเสียภาษีอากร	ร้อยละ	1.3	0.3	1.0	11.2	49.1	37.1	4.18 มาก

แบบสอบถาม จำนวน 385 ชุด

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากร
เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (ต่อ)

ความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดี กรมสรรพากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	จำนวน ร้อยละ	ระดับความเห็น						ค่าเฉลี่ย
		ไม่แสดง ความเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
3.5 ท่านเห็นด้วยกับคู่มือการปฏิบัติงานการทดสอบรายการทางบัญชีและภาษีอากรที่กรมสรรพากรจัดทำขึ้นในเรื่องต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด								
3.5.1. กรณีที่เป็นรายการบัญชีรับ – จ่าย บัญชี ซื้อ – ขาย และเรื่องอื่น ๆ ที่มีรายการเป็น จำนวนมาก ให้เลือกรายการเพื่อตรวจสอบ อย่างน้อย 20 รายการของแต่ละบัญชี	ร้อยละ	1.0	0.8	4.7	37.4	45.2	10.9	3.58 มาก
3.5.2 กรณีการตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ การขอ ข้อมูลธนาคาร ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้อง ดำเนินการทุกรายการ	ร้อยละ	1.0	0.8	4.4	30.6	44.2	19.0	3.73 มาก
3.5.3. การยื่นยันยอดเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ ให้ ยื่นยันยอดเจ้าหนี้หรือลูกหนี้รวมมูลค่าหนี้ไม่ น้อยกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าหนี้ทั้งหมด	ร้อยละ	1.6	1.3	8.1	36.6	41.8	10.6	3.48 มาก
3.5.4. การยื่นยันการออกไปกำกับภาษี ให้ยื่นยัน การออกไปกำกับภาษีข้อฉบับที่มีมูลค่า สูงสุด 20 ลำดับแรกของรายงานภาษีซื้อ และ จะต้องไม่เป็นใบกำกับภาษีที่ออกโดย ผู้ประกอบการรายเดียวกัน	ร้อยละ	1.0	5.2	10.9	35.6	35.6	11.7	3.35 ปาน กลาง
3.5. 5. กรณีเข้าสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้า คงเหลือ ต้องสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้า คงเหลือรวมมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของ มูลค่าสินค้าคงเหลือทั้งหมด	ร้อยละ	1.3	2.3	9.4	35.1	42.1	9.9	3.44 มาก

แบบสอบถาม จำนวน 385 ชุด

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากร
เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (ต่อ)

ความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน ของผู้สอบบัญชีภาษี อากร	จำนวน ร้อยละ	ระดับความเห็น						ค่าเฉลี่ย
		ไม่แสดง ความเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี								
4.1 ท่านเห็นด้วยกับแนวความคิดที่ว่ากรรายงาน ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรเป็นการรายงานสิ่งที่ตรวจ พบไม่ใช่เป็นการรายงานแบบแสดงความเห็น	ร้อยละ	1.3	1.0	4.2	21.0	50.6	21.8	3.84 มาก
4.2 ท่านเห็นด้วยกับแบบรายงานการตรวจสอบและ รับรองบัญชีที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดหรือไม่(รายงาน 5 ข้อ)	ร้อยละ	1.6	1.6	5.7	29.1	48.3	13.8	3.62 มาก
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการขอขึ้นชั้นการออกไปกำกับภาษีซื้อ								
5.1 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษี อากรต้องขอขึ้นชั้นการออกไปกำกับภาษีซื้อ	ร้อยละ	1.6	8.3	14.3	33.5	33.2	9.1	3.16 ปานกลาง
5.2 ท่านเห็นด้วยกับที่กล่าวว่ากรขอขึ้นชั้นการออก ใบกำกับภาษีซื้อควรใช้วิธีการแบบตอบทุกกรณี	ร้อยละ	2.1	9.4	15.1	33.5	29.4	10.6	3.11 ปานกลาง
5.3 ท่านเห็นด้วยกับที่กล่าวว่ากรขอขึ้นชั้นการออก ใบกำกับภาษีซื้อ เป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้สอบ บัญชีภาษีอากรว่าใบกำกับภาษีซื้อที่ขอขึ้นชั้น ไปนั้น มีอยู่จริงและเกิดขึ้นจริง	ร้อยละ	1.8	8.8	10.4	28.6	37.9	12.5	3.29 ปานกลาง
5.4 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษี อากรจะต้องขอขึ้นชั้นการออกไปกำกับภาษีซื้อฉบับ ที่มีมูลค่าสูงสุด 20 ลำดับแรกของรายงานภาษีซื้อ โดยจะต้องไม่เป็นใบกำกับภาษีซื้อที่ออกโดย ผู้ประกอบการรายเดียวกัน	ร้อยละ	1.6	9.4	13.8	31.7	33.5	10.1	3.17 ปานกลาง

แบบสอบถาม จำนวน 385 ชุด

จากตารางที่ 11 พบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลางมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการจัดทำ
 แนวการสอบบัญชี คู่มือการจัดทำกระดาษทำการ คู่มือการทดสอบรายการทางบัญชีและภาษีอากร
 คู่มือการจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี คู่มือการขอยืนยันการออกไปกำกับภาษีชื่อ
 ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรดังนี้

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการจัดทำแนวการสอบบัญชี

(1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องประเมิน
 ระบบการควบคุมภายในของกิจการที่ตรวจสอบ ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ
 45.2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 อยู่ในระดับมาก

(2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องทำการ
 ประเมินความเสี่ยงและกำหนดความมีสาระสำคัญ ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ
 47.5 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 อยู่ในระดับมาก

(3) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยในประเด็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องศึกษาข้อมูล
 ธุรกิจเพื่อกำหนดวิธีการตรวจสอบความถูกต้องที่เป็นสาระสำคัญด้านภาษีอากร ส่วนใหญ่เห็นด้วย
 ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 56.6 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 อยู่ในระดับมาก

(4) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่กำหนดให้การจัดทำแนวการสอบ
 บัญชีต้องพิจารณาในเรื่อง วัตถุประสงค์ ขอบเขตและจังหวะเวลาในการตรวจสอบ ส่วนใหญ่เห็น
 ด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 52.7 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 อยู่ในระดับมาก

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการจัดทำกระดาษทำการ

(1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยในประเด็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องจัดทำ
 กระดาษทำการ ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50.9 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 อยู่
 ในระดับมาก

(2) กระดาษทำการควรแสดงให้เห็นว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้จัดทำแนวทางการ
 สอบบัญชีอย่างระมัดระวังและรอบคอบ และได้ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีภาษี
 อากร (ถ้ามี) โดยใกล้ชิด ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 55.1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
 3.96 อยู่ในระดับมาก

(3) กระจายทำการต้องแสดงให้เห็นว่า ข้อมูลและตัวเลขในงบการเงินที่ผู้สอบบัญชี ภาษีอากรรับรองถูกต้องตรงตามบันทึกและหลักฐานทางการบัญชีของกิจการที่ตรวจสอบ ส่วน ใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 56.1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 อยู่ในระดับมาก

(4) กระจายทำการต้องแสดงให้เห็นว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรและผู้ช่วยผู้สอบบัญชี ภาษีอากร ได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามแนวทางการสอบบัญชีที่ได้กำหนด ส่วนใหญ่เห็นด้วยใน ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 60.3 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 อยู่ในระดับมาก

(5) กระจายทำการต้องแสดงข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรอง บัญชี โดยจะต้องแสดงถึงการทดสอบความถูกต้องของรายการบัญชี ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับ มาก คิดเป็นร้อยละ 63.1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 อยู่ในระดับมาก

(6) กระจายทำการต้องแสดงการปรับปรุงกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็น กำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิทางภาษี และการตรวจสอบรายการในแบบแจ้งข้อความตามแบบแสดง รายการภาษีเงินได้นิติบุคคล ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 51.7 โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.17 อยู่ในระดับมาก

(7) กระจายทำการต้องแสดงผลการตรวจสอบในแต่ละเรื่อง รวมถึงข้อบกพร่อง หรือสิ่งผิดปกติอันมีสาระสำคัญที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ตรวจพบ คำชี้แจงของผู้บริหารของ กิจการ ตลอดจนการแก้ไขข้อบกพร่องหรือสิ่งปกตินั้นว่าได้ดำเนินการแล้วหรือไม่อย่างไร ส่วน ใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 58.2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 อยู่ในระดับมาก

3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการทดสอบรายการทางบัญชีและภาษีอากร

(1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่“ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องทำ การทดสอบระบบบัญชีของกิจการ เพื่อให้แน่ใจว่าการบันทึกบัญชีของกิจการเป็นไปตามหลักการ บัญชีที่รับรองทั่วไป และนโยบายการบัญชีที่กิจการเลือกใช้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี” ส่วน ใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.0 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 อยู่ในระดับมาก

(2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องขอ ข้อมูลจากธนาคาร การขอยืนยันยอดลูกหนี้เจ้าหนี้ การขอยืนยันการออกไปกำกับภาษี ส่วนใหญ่ เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.8 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 อยู่ในระดับมาก

(3) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของใบกำกับภาษีที่กิจการออก ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50.6 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 อยู่ในระดับมาก

(4) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรตรวจสอบการปรับปรุงกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีอากร ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 49.1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 อยู่ในระดับมาก

(5) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยกับคู่มือการปฏิบัติงานการทดสอบรายการทางบัญชีและภาษีอากรที่กรมสรรพากรจัดทำขึ้นในเรื่องต่อไปนี้น้อยเพียงใด

(ก) กรณีที่เป็นรายการบัญชีรับ - จ่าย บัญชีซื้อ - ขาย และเรื่องอื่น ๆ ที่มีรายการเป็นจำนวนมาก ให้เลือกรายการเพื่อตรวจสอบอย่างน้อย 20 รายการของแต่ละบัญชี ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 อยู่ในระดับมาก

(ข) กรณีการตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ การขอข้อมูลธนาคาร ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องดำเนินการทุกรายการ ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 อยู่ในระดับมาก

(ค) การยื่นยันยอดเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ ให้ยื่นยันยอดเจ้าหนี้หรือลูกหนี้รวมมูลค่าหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าหนี้ทั้งหมด ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 41.8 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 อยู่ในระดับมาก

(ง) การยื่นยันการออกใบกำกับภาษี ให้ยื่นยันการออกใบกำกับภาษีซื้อฉบับที่มีมูลค่าสูงสุด 20 ลำดับแรกของรายงานภาษีซื้อ และจะต้องไม่เป็นใบกำกับภาษีที่ออกโดยผู้ประกอบการรายเดียวกัน ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35.6 และระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 35.6 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 อยู่ในระดับปานกลาง (ไม่แน่ใจ)

(จ) กรณีเข้าสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือ ต้องสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือรวมมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าสินค้าคงเหลือทั้งหมด ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 อยู่ในระดับมาก

4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี

(1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยกับแนวความคิดที่ว่ากรายงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรเป็นการรายงานสิ่งที่ตรวจพบไม่ใช่เป็นการรายงานแบบแสดงความเห็น ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50.6 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 อยู่ในระดับมาก

(2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยกับแบบรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีที่อธิบายกิจกรรมสรรพากรกำหนดหรือไม่ (รายงาน 5 ข้อ) ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 48.3 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 อยู่ในระดับมาก

5) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการขอยื่นยันการออกไปกำกับภาษีซื้อ

(1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องขอยื่นยันการออกไปกำกับภาษีซื้อ ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับปานกลาง (ไม่แน่ใจ) คิดเป็นร้อยละ 33.5 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 อยู่ในระดับปานกลาง (ไม่แน่ใจ)

(2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยกับที่กล่าวว่ากรขอยื่นยันการออกไปกำกับภาษีซื้อควรรู้วิธีการแบบตอบทุกกรณี ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับปานกลาง (ไม่แน่ใจ) คิดเป็นร้อยละ 33.5 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 อยู่ในระดับปานกลาง (ไม่แน่ใจ)

(3) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยกับที่กล่าวว่ากรขอยื่นยันการออกไปกำกับภาษีซื้อ เป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรว่าใบกำกับภาษีซื้อที่ขอยื่นยันไปนั้นมีอยู่จริงและเกิดขึ้นจริง ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 37.9 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.6 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 อยู่ในระดับปานกลาง (ไม่แน่ใจ)

(4) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรจะต้องขอยื่นยันการออกไปกำกับภาษีซื้อฉบับที่มีมูลค่าสูงสุด 20 ลำดับแรกของรายงานภาษีซื้อ โดยจะต้องไม่เป็นใบกำกับภาษีซื้อที่ออกโดยผู้ประกอบการรายเดียวกัน ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 33.5 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.7 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 อยู่ในระดับปานกลาง (ไม่แน่ใจ)

การทดสอบทางสถิติ

ในการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรแต่ละภูมิภาคจะมีความรู้ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรและความเข้าใจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชีแตกต่างกันหรือไม่ โดยจะหาความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีภาษีอากรต่อคำสั่งของกรมสรรพากรเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การรายงาน การตรวจสอบและการรับรองบัญชี ซึ่งแบ่งการพิจารณาเป็น 3 ประเด็นได้แก่ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีอากร ความเข้าใจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชี และ ความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

การทดสอบสมมติฐานเพื่อวิเคราะห์หาความแปรปรวนโดยวิธี One way ANOVA หากค่า Sig. ที่ได้น้อยกว่า ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ปฏิเสธ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีอย่างน้อย 2 ภูมิภาคมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

สมมติฐานของการทดสอบ

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 \dots = \mu_k$$

$$H_1 : \mu_i \neq \mu_j$$

สมมติฐานที่ 1

H_0 : ระดับความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรของผู้สอบบัญชีภาษีอากรแต่ละพื้นที่ตั้งสำนักงาน ไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีอย่างน้อย 2 กลุ่มประชากรที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2

H_0 : ระดับความเข้าใจต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรของผู้สอบบัญชีภาษีอากรแต่ละพื้นที่ตั้งสำนักงาน ไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีอย่างน้อย 2 กลุ่มประชากรที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3

H_0 : ความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน
ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีอย่างน้อย 2 กลุ่มประชากรที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

	Sig.
1. ท่านปฏิบัติตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.122/2545	0.011
2. ท่านทราบเกี่ยวกับการแจ้งจำนวนและรายชื่อห้างหุ้นส่วนที่จะลงนามตรวจสอบและรับรองบัญชีภายใน 30 มิถุนายนของทุกปีหรือไม่	0.517
3. ในการตรวจสอบและรับรองบัญชี ท่านได้ปรับปรุงกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีอากรหรือไม่	0.324
4. ท่านทราบเกี่ยวกับกับการที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องปีละ 12 ชม.หรือไม่	0.746
5. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีภาษีอากรมากน้อยเพียงใด	0.869
6. เกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ท่านให้ความสำคัญประเด็นต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด	
6.1 ความเป็นอิสระ เทียบธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต	0.011
6.2 ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	0.758
6.3 จรรยาบรรณต่อผู้เสียภาษี	0.164
6.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ	0.040
7. ขนาดและความซับซ้อนของกิจการมีผลต่อการกำหนดคำตอบแทนมากน้อยเพียงใด	0.166

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 12 ผลการทดสอบความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีภาษีอากรซึ่งเป็นประเด็นคำถามความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ทั้งหมด 10 ข้อ พบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในแต่ละภูมิภาคมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรไม่แตกต่างกัน ยกเว้น เรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.122/2545 ค่า Sig. 0.011 เรื่องจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเด็นความเป็นอิสระ เทียบธรรมเนียม ความซื่อสัตย์ สุจริต ค่า Sig. 0.011 และในประเด็นจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพ ค่า Sig. 0.040

จากการปฏิเสธสมมติฐานที่ H_0 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเข้าใจที่แตกต่างกันในภูมิภาคใดบ้าง

1. ท่านปฏิบัติตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.122/2545

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเข้าใจที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ค่า Sig. 0.011, 0.030 และ 0.001 ตามลำดับ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันตกมีความเข้าใจที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรเกือบทุกภูมิภาค ยกเว้นภาคตะวันออก

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	0.011
	ภาคเหนือ	0.272
	ภาคใต้	0.547
	ภาคตะวันออก	0.030
	ภาคตะวันตก	0.001
ภาคตะวันตก	ภาคกลาง	0.024
	ภาคเหนือ	0.010
	ภาคใต้	0.009
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.001
	ภาคตะวันออก	0.079

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. ความเป็นอิสระ เทียงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเข้าใจที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่า Sig. 0.043 และ 0.002 ตามลำดับ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเข้าใจที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรเกือบทุกภูมิภาค ยกเว้นภาคตะวันตก

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig.
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	0.043
	ภาคเหนือ	0.703
	ภาคใต้	0.965
	ภาคตะวันออก	0.002
	ภาคตะวันตก	0.705
ภาคตะวันออก	ภาคกลาง	0.026
	ภาคเหนือ	0.004
	ภาคใต้	0.007
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.002
	ภาคตะวันตก	0.071

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันออกมีความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรเกือบทุกภูมิภาค ยกเว้นภาคตะวันตก

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig.
ภาคตะวันออก	ภาคกลาง	0.040
	ภาคเหนือ	0.047
	ภาคใต้	0.003
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.007
	ภาคตะวันตก	0.17

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 13 ผลการทดสอบความเข้าใจของผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชี

	Sig.
1. ความเข้าใจในการจัดทำแนวการสอบบัญชี	
1.1 ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับธุรกิจของกิจการที่ท่านตรวจสอบ	0.000
1.2 ท่านสามารถระบุปัจจัยเสี่ยงของกิจการที่ท่านตรวจสอบ	0.495
1.3 ท่านได้ใช้ประสบการณ์จากการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีกิจการในปีก่อน (กรณีที่ได้ปฏิบัติงานให้กับกิจการ) หรือจากการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีกิจการอื่นที่ประกอบธุรกิจประเภทเดียวกัน มาใช้ในการพิจารณาจัดทำแนวทางการสอบบัญชี	0.435
1.4 ท่านได้ประเมินระบบการควบคุมภายในของกิจการที่ท่านตรวจสอบ	0.565
1.5 ท่านเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจของกิจการว่าจะต้องเสียภาษีอากรประเภทใดบ้าง	0.583
1.6 ท่านทราบหรือไม่ว่าท่านต้องจัดทำแผนการสอบบัญชีโดยรวม และแนวการสอบบัญชีแต่ละกิจการที่ท่านตรวจสอบ	0.062
2. ความเข้าใจในการจัดทำกระดาษทำการ	
2.1 ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระดาษทำการของผู้สอบบัญชีภาษีอากรมากน้อยเพียงใด	0.031
2.2 “ ความแตกต่างของรูปแบบและเนื้อหาของกระดาษทำการขึ้นอยู่กับลักษณะและความซับซ้อนของกิจการ ระบบบัญชี ระบบการควบคุมภายใน ” ท่านมีความเชื่อเกี่ยวกับข้อความดังกล่าวมากน้อยเพียงใด	0.157
2.3 กระดาษทำการที่ท่านจัดทำขึ้นได้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของกิจการที่ท่านตรวจสอบมากน้อยเพียงใด	0.031
2.4 กระดาษทำการที่ท่านได้จัดทำขึ้นแสดงถึงการปฏิบัติงานของท่านมากน้อยเพียงใด	0.087
2.5 กระดาษทำการที่ท่านได้จัดทำขึ้นแสดงถึงข้อบกพร่องหรือสิ่งผิดปกติ การวินิจฉัยและข้อสรุปเกี่ยวกับข้อบกพร่องหรือสิ่งผิดปกติที่ตรวจพบ คำชี้แจงของผู้บริหารของกิจการในเรื่องดังกล่าว และข้อเสนอแนะที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ให้แก่กิจการ มากน้อยเพียงใด	0.027

ตารางที่ 13 ผลการทดสอบความเข้าใจของผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชี
(ต่อ)

	Sig.
3. ความเข้าใจในการทดสอบรายการทางบัญชีและภาษีอากร	
3.1 ในการตรวจสอบท่านได้ให้ความสำคัญในการเลือกตัวอย่างมากน้อยเพียงใด	0.105
3.2 ในการตรวจสอบท่านได้พิจารณาถึงความเพียงพอของหลักฐานมากน้อยเพียงใด	0.113
3.3 ในการตรวจสอบท่านได้พิจารณาถึงความน่าเชื่อถือของหลักฐานมากน้อยเพียงใด	0.230
3.4 ในกรณี que เลือกตัวอย่างแบบเจาะจงท่านให้ความสำคัญต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด	
3.4.1 รายการที่มีจำนวนเงินเป็นสาระสำคัญ	0.308
3.4.2 รายการที่มีความเสี่ยงสูงต่อการผิดพลาดหรือการทุจริต	0.563
3.4.3 รายการที่มีลักษณะผิดปกติหรือที่น่าสงสัย	0.274
3.4.4 รายการที่ต้องการความมั่นใจสูงว่าถูกต้องและเป็นจริง	0.585
4. ความเข้าใจในการจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี	
4.1 ท่านทราบหรือไม่ว่าการรายงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรเป็นการรายงานถึงสิ่งที่ตรวจพบจากการตรวจสอบในการเลือกตัวอย่างมากน้อยเพียงใด	0.367
4.2 ท่านทราบหรือไม่ว่ารูปแบบการรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีสำหรับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็กต้องตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด	0.257
5. ความเข้าใจในการขอยื่นยันการออกไปกำกับภาษีซื้อ	
5.1 ท่านคิดว่าการขอยื่นยันการออกไปกำกับภาษีซื้อ มีผลต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีมากน้อยเพียงใด	0.193
5.2 ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับการขอยื่นยันการออกไปกำกับภาษีมากน้อยเพียงใด	0.053
5.3 ท่านคิดว่าการขอยื่นยันการออกไปกำกับภาษีซื้อจำนวน 20 ลำดับ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด	0.081
5.4 ท่านได้รับหนังสือตอบรับการยื่นยันการออกไปกำกับภาษีซื้อ มากน้อยเพียงใด	0.006

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 13 ผลการทดสอบความเข้าใจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชี จำนวน 24 ข้อ พบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรแต่ละภูมิภาคมีความเข้าใจต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชีไม่แตกต่างกัน ยกเว้น จำนวน 5 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยของความเข้าใจมีระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05

- ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับธุรกิจของกิจการที่ท่านตรวจสอบ ค่า Sig. 0.000

- ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระดาศทำการของผู้สอบบัญชีภาษีอากรมากน้อยเพียงใด ค่า Sig. 0.031

- กระดาศทำการที่ท่านจัดทำขึ้นได้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของกิจการที่ท่านตรวจสอบมากน้อยเพียงใด ค่า Sig. 0.031

- กระดาศทำการที่ท่านได้จัดทำขึ้นแสดงถึงข้อบกพร่องหรือสิ่งผิดปกติ การวินิจฉัยและข้อสรุปเกี่ยวกับข้อบกพร่องหรือสิ่งผิดปกติ การวินิจฉัยและข้อสรุปเกี่ยวกับข้อบกพร่องหรือสิ่งผิดปกติที่ตรวจพบ คำชี้แจงของผู้บริหารของกิจการในเรื่องดังกล่าว และข้อเสนอแนะที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ให้แก่กิจการ มากน้อยเพียงใด ค่า Sig. 0.027

- ท่านได้รับหนังสือตอบรับการยื่นยันการออกไปกำกับภาษีซื้อมากน้อยเพียงใด ค่า Sig. 0.006

จากการปฏิเสธสมมติฐานที่ H_0 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเข้าใจต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่แตกต่างกันในภูมิภาคใดบ้าง

1. ความเข้าใจในการจัดทำแนวการสอบบัญชี ในประเด็นความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับธุรกิจของกิจการที่ตรวจสอบ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตก ค่า Sig. 0.043 และ 0.002 ตามลำดับ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันตกมีความเข้าใจที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรทุกภูมิภาค ในประเด็นความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับธุรกิจที่ตรวจสอบ

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig.
ภาคตะวันออก	ภาคกลาง	0.318
	ภาคเหนือ	0.142
	ภาคใต้	0.077
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.043
	ภาคตะวันตก	0.002
ภาคตะวันตก	ภาคกลาง	0.000
	ภาคเหนือ	0.000
	ภาคใต้	0.000
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.000
	ภาคตะวันออก	0.002

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. ความเข้าใจในการจัดทำกระดาษทำการ ในประเด็นความเข้าใจเกี่ยวกับกระดาษทำการของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันออกมีความเข้าใจที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่า Sig. 0.024 และ 0.031 ตามลำดับ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันตกมีความเข้าใจที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออก ค่า Sig. 0.012 0.041 และ 0.014 ตามลำดับ

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig.
ภาคตะวันออก	ภาคกลาง	0.212
	ภาคเหนือ	0.024
	ภาคใต้	0.116
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.031
	ภาคตะวันตก	0.351
ภาคตะวันตก	ภาคกลาง	0.072
	ภาคเหนือ	0.012
	ภาคใต้	0.041
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.014
	ภาคตะวันออก	0.351

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. ความเข้าใจในการจัดทำกระดาษทำการ ในประเด็นกระดาษทำการที่จัดทำขึ้นได้
รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของกิจการที่ตรวจสอบมาน้อยเพียงใด

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลางมีความเข้าใจที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคใต้
และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่า Sig. 0.029 และ 0.019 ตามลำดับ

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig.
ภาคกลาง	ภาคเหนือ	0.066
	ภาคใต้	0.029
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.019
	ภาคตะวันออก	0.763
	ภาคตะวันตก	0.963

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4. ความเข้าใจในการจัดทำกระดาษทำการ ในประเด็นกระดาษทำการที่จัดทำขึ้นแสดงถึง ข้อบกพร่องหรือสิ่งผิดปกติ การวินิจฉัยและข้อสรุปเกี่ยวกับข้อบกพร่องหรือสิ่งผิดปกติที่ตรวจพบ คำชี้แจงของผู้บริหารของกิจการในเรื่องดังกล่าว และข้อเสนอแนะที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ให้แก่ กิจการ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลางมีความเข้าใจที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่า Sig. 0.024 และ 0.033 ตามลำดับ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันตกมีความเข้าใจที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากร ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่า Sig. 0.012 และ 0.020 ตามลำดับ

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig.
ภาคกลาง	ภาคเหนือ	0.227
	ภาคใต้	0.024
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.033
	ภาคตะวันออก	0.834
	ภาคตะวันตก	0.162
ภาคตะวันตก	ภาคกลาง	0.162
	ภาคเหนือ	0.064
	ภาคใต้	0.012
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.020
	ภาคตะวันออก	0.261

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5. ความเข้าใจในการขอขึ้นชั้นการออกไปกำกับภาษีซื้อ ในประเด็นการได้รับหนังสือตอบ รับการขึ้นชั้นการออกไปกำกับภาษีซื้อ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเข้าใจที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษี อากรภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันตก ค่า Sig. 0.004 0.006 และ 0.012 ตามลำดับ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเข้าใจที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันตก ค่า Sig. 0.042 0.028 และ 0.035 ตามลำดับ

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig.
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	0.004
	ภาคเหนือ	0.209
	ภาคใต้	0.006
	ภาคตะวันออก	0.588
	ภาคตะวันตก	0.012
ภาคตะวันออก	ภาคกลาง	0.042
	ภาคเหนือ	0.504
	ภาคใต้	0.028
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.588
	ภาคตะวันตก	0.035

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 14 ผลการทดสอบความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	Sig.
1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการจัดทำแนวการสอบบัญชี	
1.1 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องประเมินระบบการควบคุมภายในของกิจการที่ตรวจสอบ	0.104
1.2 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องทำการประเมินความเสี่ยงและกำหนดความมีสาระสำคัญ	0.156
1.3 ท่านเห็นด้วยในประเด็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องศึกษาข้อมูลธุรกิจเพื่อกำหนดวิธีการตรวจสอบความถูกต้องที่เป็นสาระสำคัญด้านภาษีอากร	0.149
1.4 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่กำหนดให้การจัดทำแนวการสอบบัญชีต้องพิจารณาในเรื่อง วัตถุประสงค์ ขอบเขตและจังหวะเวลาในการตรวจสอบ	0.515
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการจัดทำกระดาษทำการ	
2.1 ท่านเห็นด้วยในประเด็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องจัดทำกระดาษทำการ	0.024
2.2 กระดาษทำการควรแสดงให้เห็นว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้จัดทำแนวทางการสอบบัญชีอย่างระมัดระวังและรอบคอบ และได้ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีภาษีอากร (ถ้ามี) โดยใกล้ชิด	0.139
2.3 กระดาษทำการต้องแสดงให้เห็นว่า ข้อมูลและตัวเลขในงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรรับรองถูกต้องตรงตามบันทึกและหลักฐานทางการบัญชีของกิจการที่ตรวจสอบ	0.171
2.4 กระดาษทำการต้องแสดงให้เห็นว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีภาษีอากร ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามแนวทางการสอบบัญชีที่ได้กำหนด	0.033
2.5 กระดาษทำการต้องแสดงข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชี โดยจะต้องแสดงถึงการทดสอบความถูกต้องของรายการบัญชี	0.188

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 14 ผลการทดสอบความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	Sig
2.6 กระจายทำการต้องแสดงการปรับปรุงกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิทางภาษี และการตรวจสอบรายการในแบบแจ้งข้อความตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล	0.278
2.7 กระจายทำการต้องแสดงผลการตรวจสอบในแต่ละเรื่อง รวมถึงข้อบกพร่องหรือสิ่งผิดปกติอันมีสาระสำคัญที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ตรวจพบ คำชี้แจงของผู้บริหารของกิจการ ตลอดจนการแก้ไขข้อบกพร่องหรือสิ่งปกตินั้นว่าได้ดำเนินการแล้วหรือไม่อย่างไร	0.288
3.ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการตรวจสอบรายการทางบัญชีและภาษีอากร	
3.1 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องทำการทดสอบระบบบัญชีของกิจการ เพื่อให้แน่ใจว่าการบันทึกบัญชีของกิจการเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และนโยบายการบัญชีที่กิจการเลือกใช้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี	0.006
3.2 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องขอข้อมูลจากธนาคาร การขอยื่นยันยอดลูกหนี้เจ้าหนี้ การขอยื่นยันการออกไปกำกับภาษี	0.915
3.3 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของใบกำกับภาษีที่กิจการออก	0.132
3.4 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรตรวจสอบการปรับปรุงกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีอากร	0.689
3.5 ท่านเห็นด้วยกับคู่มือการปฏิบัติงานการตรวจสอบรายการทางบัญชีและภาษีอากรที่กรมสรรพากรจัดทำขึ้นในเรื่องต่อไปนี้มาน้อยเพียงใด	
3.5.1. กรณีที่เป็นรายการบัญชีรับ – จ่าย บัญชีซื้อ – ขาย และเรื่องอื่นๆ ที่มีรายการเป็นจำนวนมาก ให้เลือกรายการเพื่อตรวจสอบอย่างน้อย 20 รายการของแต่ละบัญชี	0.636
3.5.2 กรณีการตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ การขอข้อมูลธนาคาร ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องดำเนินการทุกรายการ	0.556

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 14 ผลการทดสอบความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (ต่อ)

ความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	Sig
3.5.3. การยื่นยันยอดเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ ให้ยื่นยันยอดเจ้าหนี้หรือลูกหนี้รวมมูลค่าหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าหนี้ทั้งหมด	0.328
3.5.4. การยื่นยันการออกใบกำกับภาษี ให้ยื่นยันการออกใบกำกับภาษีซื้อฉบับที่มีมูลค่าสูงสุด 20 ลำดับแรกของรายงานภาษีซื้อ และจะต้องไม่เป็นใบกำกับภาษีที่ออกโดยผู้ประกอบการรายเดียวกัน	0.256
3.5. 5. กรณีเข้าสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือ ต้องสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือรวมมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าสินค้าคงเหลือทั้งหมด	0.254
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี	
4.1 ท่านเห็นด้วยกับแนวความคิดที่ว่ากรรายงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรเป็นการรายงานสิ่งที่ตรวจพบไม่ใช่เป็นการรายงานแบบแสดงความเห็น	0.003
4.2 ท่านเห็นด้วยกับแบบรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดหรือไม่(รายงาน 5 ข้อ)	0.024
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการขอยื่นยันการออกใบกำกับภาษีซื้อ	
5.1 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องขอยื่นยันการออกใบกำกับภาษีซื้อ	0.047
5.2 ท่านเห็นด้วยกับที่กล่าวว่ากรขอยื่นยันการออกใบกำกับภาษีซื้อควรใช้วิธีการแบบตอบทุกกรณี	0.002
5.3 ท่านเห็นด้วยกับที่กล่าวว่ากรขอยื่นยันการออกใบกำกับภาษีซื้อ เป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรว่าใบกำกับภาษีซื้อที่ขอยื่นยันไปนั้นมืออยู่จริงและเกิดขึ้นจริง	0.136
5.4 ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรจะต้องขอยื่นยันการออกใบกำกับภาษีซื้อฉบับที่มีมูลค่าสูงสุด 20 ลำดับแรกของรายงานภาษีซื้อ โดยจะต้องไม่เป็นใบกำกับภาษีซื้อที่ออกโดยผู้ประกอบการรายเดียวกัน	0.017

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 14 ผลการทดสอบความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำนวน 26 ข้อ พบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้น จำนวน 8 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยของความเข้าใจมีระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05

- ท่านเห็นด้วยในประเด็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องจัดทำกระดาษทำการ ค่า Sig. 0.024

- กระดาษทำการต้องแสดงให้เห็นว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามแนวทางการสอบบัญชีที่ได้กำหนดขึ้น โดยถูกต้องและครบถ้วน ค่า Sig.0.033

- ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ “ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องทำการทดสอบระบบบัญชีของกิจการ เพื่อให้แน่ใจว่าการบันทึกบัญชีของกิจการเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และนโยบายการบัญชีที่กิจการเลือกใช้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี” ค่า Sig. 0.006

- ท่านเห็นด้วยกับความแนวความคิดที่ว่าการทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรเป็นการรายงานสิ่งที่ตรวจพบ ไม่ใช่เป็นการรายงานแบบแสดงความคิดเห็น ค่า Sig. 0.003

- ท่านเห็นด้วยกับแบบรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดหรือไม่ (รายงาน 5 ข้อ) ค่า Sig. 0.024

- ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องขอยืนยันการออกไปกำกับภาษีซื้อ ค่า Sig. 0.047

- ท่านเห็นด้วยกับที่กล่าวว่าการขอยืนยันการออกไปกำกับภาษีซื้อควรใช้วิธีการแบบตอบทุกกรณี ค่า Sig. 0.002

- ท่านเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรจะต้องขอยืนยันการออกไปกำกับภาษีซื้อฉบับที่มีมูลค่าสูงสุด 20 ลำดับแรกของรายงานภาษีซื้อ โดยจะต้องไม่เป็นใบกำกับภาษีซื้อที่ออกโดยผู้ประกอบการรายเดียวกัน ค่า Sig. 0.017

จากการปฏิเสธสมมติฐานที่ H_0 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรแต่ละภูมิภาคมีความคิดเห็นที่มีต่อประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการจัดทำกระดาษทำการ ในประเด็นผู้สอบบัญชีภาษีต้องจัดทำกระดาษทำการ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคใต้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่า Sig. 0.010 0.035 และ 0.010 ตามลำดับ

- ผู้สอบบัญชีภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่า Sig. 0.029 และ 0.031 ตามลำดับ

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig.
ภาคใต้	ภาคกลาง	0.010
	ภาคเหนือ	0.035
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.480
	ภาคตะวันออก	0.010
	ภาคตะวันตก	0.544
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	0.029
	ภาคเหนือ	0.105
	ภาคใต้	0.480
	ภาคตะวันออก	0.031
	ภาคตะวันตก	0.922

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการจัดทำกระดาษทำการ ในประเด็นกระดาษทำการต้องแสดงให้เห็นว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีภาษีอากร ได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามแนวทางการสอบบัญชีที่ได้กำหนดขึ้นโดยถูกต้องและครบถ้วน

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลางมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่า Sig. 0.040 และ 0.034 ตามลำดับ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่า Sig. 0.040 0.041 และ 0.034 ตามลำดับ

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig.
ภาคกลาง	ภาคเหนือ	0.040
	ภาคใต้	0.055
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.034
	ภาคตะวันออก	0.447
	ภาคตะวันตก	0.873
ภาคตะวันออก	ภาคกลาง	0.447
	ภาคเหนือ	0.040
	ภาคใต้	0.041
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.034
	ภาคตะวันตก	0.796

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการทดสอบรายการทางบัญชีและภาษีอากร ในประเด็น ความเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ “ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องการทำการทดสอบระบบบัญชีของกิจการ เพื่อให้แน่ใจว่าการบันทึกบัญชีของกิจการเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และนโยบายการบัญชีที่กิจการเลือกใช้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี”

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคใต้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ค่า Sig. 0.001 0.031 0.019 และ 0.017 ตามลำดับ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลาง ค่า Sig. 0.011

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig.
ภาคใต้	ภาคกลาง	0.001
	ภาคเหนือ	0.031
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.315
	ภาคตะวันออก	0.019
	ภาคตะวันตก	0.017
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	0.011
	ภาคเหนือ	0.186
	ภาคใต้	0.315
	ภาคตะวันออก	0.117
	ภาคตะวันตก	0.075

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4. ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค ในประเด็นความเห็นด้วยกับแนวความคิดที่ว่ากรรายงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรเป็นการรายงานสิ่งที่ตรวจพบ ไม่ใช่เป็นการรายงานแสดงความเห็น

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคใต้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ค่า Sig. 0.013 0.014 0.041 และ 0.000 ตามลำดับ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันตกมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรในภูมิภาคอื่น ค่า Sig. 0.003 0.016 0.000 0.001 และ 0.009 ตามลำดับ

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig.
ภาคใต้	ภาคกลาง	0.013
	ภาคเหนือ	0.014
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.240
	ภาคตะวันออก	0.041
	ภาคตะวันตก	0.000
ภาคตะวันตก	ภาคกลาง	0.003
	ภาคเหนือ	0.016
	ภาคใต้	0.000
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.001
	ภาคตะวันออก	0.009

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5. ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค ในประเด็นความเห็นด้วยกับแบบรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีที่อธิบายวิธีการสรรพากรกำหนดหรือไม่(รายงาน 5 ข้อ)

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลางมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่า Sig. 0.006 และ 0.042 ตามลำดับ

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig.
ภาคกลาง	ภาคเหนือ	0.068
	ภาคใต้	0.006
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.042
	ภาคตะวันออก	0.600
	ภาคตะวันตก	0.936

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

6. ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการขอขึ้นชั้นการออกไปกำกับภาษีซื้อที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค ในประเด็นความเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องขอขึ้นชั้นการออกไปกำกับภาษีซื้อ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลางมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่า Sig. 0.005

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig.
ภาคกลาง	ภาคเหนือ	0.097
	ภาคใต้	0.300
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.005
	ภาคตะวันออก	0.211
	ภาคตะวันตก	0.899

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

7. ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการขอขึ้นชั้นการออกไปกำกับภาษีซื้อที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค ในประเด็นความเห็นด้วยกับที่กล่าวว่า การขอขึ้นชั้นการออกไปกำกับภาษีซื้อควรใช้วิธีการแบบตอบทุกกรณี

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลางมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่า Sig. 0.006 และ 0.007 ตามลำดับ

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันตกมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก ค่า Sig. 0.047 0.003 0.005 และ 0.022 ตามลำดับ

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig.
ภาคกลาง	ภาคเหนือ	0.31
	ภาคใต้	0.006
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.007
	ภาคตะวันออก	0.111
	ภาคตะวันตก	0.098
ภาคตะวันตก	ภาคกลาง	0.098
	ภาคเหนือ	0.047
	ภาคใต้	0.003
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.005
	ภาคตะวันออก	0.022

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

8. ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการขอยื่นยันการออกไปกำกับภาษีซื้อที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค ในประเด็นความเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรจะต้องขอยื่นยันการออกไปกำกับภาษีซื้อฉบับที่มีมูลค่าสูงสุด 20 ลำดับแรกของรายงานภาษีซื้อ โดยจะต้องไม่เป็นใบกำกับภาษีซื้อที่ออกโดยผู้ประกอบการรายเดียวกัน

- ผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคกลางมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่า Sig. 0.002

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		Sig.
ภาคกลาง	ภาคเหนือ	0.092
	ภาคใต้	0.145
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.002
	ภาคตะวันออก	0.150
	ภาคตะวันตก	0.631

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายภูมิภาค ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเข้าใจ และความคิดเห็นที่แตกต่าง กัน ดังนี้

- ภาคกลาง กับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 12 ข้อ (ตอนที่ 2 ข้อ 1 6.1, ตอนที่ 3 ข้อ 2.3 2.5 5.4, ตอนที่ 4 ข้อ 2.1 2.4 3.1 4.2 5.1 5.2 5.4)
- ภาคกลาง กับ ภาคใต้ จำนวน 7 ข้อ (ตอนที่ 3 ข้อ 2.3 2.5, ตอนที่ 4 ข้อ 2.1 3.1 4.1 4.2 5.2)
- ภาคกลาง กับ ภาคตะวันออก จำนวน 3 ข้อ (ตอนที่ 2 ข้อ 6.1 6.4, ตอนที่ 3 ข้อ 5.4)
- ภาคกลาง กับ ภาคตะวันตก จำนวน 3 ข้อ (ตอนที่ 2 ข้อ 1, ตอนที่ 3 ข้อ 1.1, ตอนที่ 4 ข้อ 4.1)
- ภาคกลาง กับ ภาคเหนือ จำนวน 1 ข้อ (ตอนที่ 4 ข้อ 2.4)
- ภาคเหนือ กับ ภาคใต้ จำนวน 3 ข้อ (ตอนที่ 4 ข้อ 2.1 3.1 4.1)
- ภาคเหนือ กับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1 ข้อ (ตอนที่ 4 ข้อ 2.1)
- ภาคเหนือ กับ ภาคตะวันออก จำนวน 4 ข้อ (ตอนที่ 2 ข้อ 6.1 6.4, ตอนที่ 3 ข้อ 2.1, ตอนที่ 4 ข้อ 2.4)
- ภาคเหนือ กับ ภาคตะวันตก จำนวน 5 ข้อ (ตอนที่ 2 ข้อ 1, ตอนที่ 3 ข้อ 1.1 2.1, ตอนที่ 4 ข้อ 4.1 5.2)
- ภาคใต้ กับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1 ข้อ (ตอนที่ 3 ข้อ 5.4)
- ภาคใต้ กับ ภาคตะวันออก จำนวน 7 ข้อ (ตอนที่ 2 ข้อ 6.1 6.4, ตอนที่ 3 ข้อ 5.4, ตอนที่ 4 ข้อ 2.1 2.4 3.1 4.1)
- ภาคใต้ กับ ภาคตะวันตก จำนวน 7 ข้อ (ตอนที่ 2 ข้อ 1, ตอนที่ 3 ข้อ 1.1 2.1 2.5, ตอนที่ 4 ข้อ 3.1 4.1 5.2)
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับ ภาคตะวันออก จำนวน 7 ข้อ (ตอนที่ 2 ข้อ 1 6.1 6.4, ตอนที่ 3 ข้อ 1.1 2.1, ตอนที่ 4 ข้อ 2.1 2.4)

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับ ภาคตะวันตก จำนวน 7 ข้อ (ตอนที่ 2 ข้อ 1, ตอนที่ 3 ข้อ 1.1 2.1 2.5 5.4, ตอนที่ 4 ข้อ 4.1 5.2)

- ภาคตะวันออก กับ ภาคตะวันตก จำนวน 4 ข้อ (ตอนที่ 3 ข้อ 1.1 5.4, ตอนที่ 4 ข้อ 4.1 5.2)

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		ตอนที่ 2			ตอนที่ 3				
		ข้อ 1	ข้อ 6.1	ข้อ 6.4	ข้อ 1.1	ข้อ 2.1	ข้อ 2.3	ข้อ 2.5	ข้อ 5.4
ภาคกลาง	ภาคเหนือ	0.252	0.112	0.581	0.329	0.069	0.066	0.227	0.195
	ภาคใต้	0.204	0.122	0.050	0.166	0.352	0.029	0.024	0.287
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.011	0.043	0.110	0.080	0.094	0.019	0.033	0.004
	ภาคตะวันออก	0.658	0.026	0.040	0.318	0.212	0.763	0.834	0.042
	ภาคตะวันตก	0.024	0.468	0.739	0.000	0.072	0.963	0.162	0.239
ภาคเหนือ	ภาคกลาง	0.252	0.112	0.581	0.329	0.069	0.066	0.227	0.195
	ภาคใต้	0.738	0.777	0.199	0.591	0.710	0.509	0.261	0.089
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.272	0.703	0.414	0.532	0.959	0.654	0.454	0.209
	ภาคตะวันออก	0.246	0.004	0.047	0.142	0.024	0.123	0.307	0.504
	ภาคตะวันตก	0.010	0.899	0.976	0.000	0.012	0.389	0.064	0.090
ภาคใต้	ภาคกลาง	0.204	0.122	0.050	0.166	0.352	0.029	0.024	0.287
	ภาคเหนือ	0.738	0.777	0.199	0.591	0.710	0.509	0.261	0.089
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.547	0.965	0.567	1.000	0.748	0.787	0.637	0.006
	ภาคตะวันออก	0.190	0.007	0.003	0.077	0.116	0.051	0.051	0.028
	ภาคตะวันตก	0.009	0.749	0.370	0.000	0.041	0.205	0.012	0.731
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	0.011	0.043	0.110	0.080	0.094	0.019	0.033	0.004
	ภาคเหนือ	0.272	0.703	0.414	0.532	0.959	0.654	0.454	0.209
	ภาคใต้	0.547	0.965	0.567	1.000	0.748	0.787	0.637	0.006
	ภาคตะวันออก	0.030	0.002	0.007	0.043	0.031	0.053	0.087	0.588
	ภาคตะวันตก	0.001	0.705	0.608	0.000	0.014	0.250	0.020	0.012
ภาคตะวันออก	ภาคกลาง	0.658	0.026	0.040	0.318	0.212	0.763	0.834	0.042
	ภาคเหนือ	0.246	0.004	0.047	0.142	0.024	0.123	0.307	0.504
	ภาคใต้	0.190	0.007	0.003	0.077	0.116	0.051	0.051	0.028
	ภาค	0.030	0.002	0.007	0.043	0.031	0.053	0.087	0.588

	ตะวันออกเฉียงเหนือ								
	ภาคตะวันตก	0.079	0.071	0.170	0.002	0.351	0.842	0.261	0.035
ภาคตะวันตก	ภาคกลาง	0.024	0.468	0.739	0.000	0.072	0.963	0.162	0.239
	ภาคเหนือ	0.010	0.899	0.976	0.000	0.012	0.389	0.064	0.090
	ภาคใต้	0.009	0.749	0.370	0.000	0.041	0.205	0.012	0.731
	ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	0.001	0.705	0.608	0.000	0.014	0.250	0.020	0.012
	ภาคตะวันออก	0.079	0.071	0.170	0.002	0.351	0.842	0.261	0.035

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค		ตอนที่ 4							
		ข้อ 2.1	ข้อ 2.4	ข้อ 3.1	ข้อ 4.1	ข้อ 4.2	ข้อ 5.1	ข้อ 5.2	ข้อ 5.4
ภาคกลาง	ภาคเหนือ	0.946	0.040	0.401	0.551	0.068	0.097	0.310	0.092
	ภาคใต้	0.010	0.055	0.001	0.013	0.006	0.300	0.006	0.145
	ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	0.029	0.034	0.011	0.179	0.042	0.005	0.007	0.002
	ภาคตะวันออก	0.449	0.447	0.722	0.942	0.600	0.211	0.111	0.150
	ภาคตะวันตก	0.257	0.873	0.578	0.003	0.936	0.899	0.098	0.631
ภาคเหนือ	ภาคกลาง	0.946	0.040	0.401	0.551	0.068	0.097	0.310	0.092
	ภาคใต้	0.035	0.763	0.031	0.014	0.250	0.854	0.100	0.882
	ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	0.105	0.910	0.186	0.144	0.829	0.338	0.190	0.245
	ภาคตะวันออก	0.524	0.040	0.749	0.714	0.371	0.836	0.603	0.937
	ภาคตะวันตก	0.323	0.248	0.361	0.016	0.409	0.353	0.047	0.693
ภาคใต้	ภาคกลาง	0.010	0.055	0.001	0.013	0.006	0.300	0.006	0.145
	ภาคเหนือ	0.035	0.763	0.031	0.014	0.250	0.854	0.100	0.882
	ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	0.480	0.841	0.315	0.240	0.343	0.322	0.611	0.403
	ภาคตะวันออก	0.010	0.041	0.019	0.041	0.062	1.000	0.254	0.833
	ภาคตะวันตก	0.544	0.200	0.017	0.000	0.113	0.469	0.003	0.638
ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	0.029	0.034	0.011	0.179	0.042	0.005	0.007	0.002
	ภาคเหนือ	0.105	0.910	0.186	0.144	0.829	0.338	0.190	0.245
	ภาคใต้	0.480	0.841	0.315	0.240	0.343	0.322	0.611	0.403
	ภาคตะวันออก	0.031	0.034	0.117	0.302	0.280	0.265	0.460	0.237

	ภาคตะวันตก	0.922	0.223	0.075	0.001	0.337	0.120	0.005	0.246
ภาคตะวันออก	ภาคกลาง	0.449	0.447	0.722	0.942	0.600	0.211	0.111	0.150
	ภาคเหนือ	0.524	0.040	0.749	0.714	0.371	0.836	0.603	0.937
	ภาคใต้	0.010	0.041	0.019	0.041	0.062	1.000	0.254	0.833
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.031	0.034	0.117	0.302	0.280	0.265	0.460	0.237
	ภาคตะวันตก	0.163	0.796	0.499	0.009	0.838	0.442	0.022	0.739
ภาคตะวันตก	ภาคกลาง	0.257	0.873	0.578	0.003	0.936	0.899	0.098	0.631
	ภาคเหนือ	0.323	0.248	0.361	0.016	0.409	0.353	0.047	0.693
	ภาคใต้	0.544	0.200	0.017	0.000	0.113	0.469	0.003	0.638
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.922	0.223	0.075	0.001	0.337	0.120	0.005	0.246
	ภาคตะวันออก	0.163	0.796	0.499	0.009	0.838	0.442	0.022	0.739

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05